

Något om klockor.

Förr var det inte vanligt, att en klocka fanns i varje hus. Man satte en käpp i i jorden, när solen sken vid middagstiden, blev skuggan snart fram mot käppen. Man kunde även ställa sig själv i solen för att på det viset förstå hur det var med skuggan. Tre Strömberg berättade även om solvisare uppställda i trädgården vid större hus. Det var en stor sarg uppsatt på en stolpe, den var försedd med nummer och en visare, som på en klocka. Siffrorna voro svenska. Det har på denna ort levat en kvinna, som kunde göra en slags klockor av trä. De voro naturligtvis av enklaste slag. De kallades Boligättingens klockor. Vid slutet av 1800 talet syntes inga sådana ut i små stugor men väl en annan typ av metall. Denna klocka hade inget förderal, sadan utörlan

såg svart och rösig ut, men klockan visade ju tiden och det var ju huvudsaken. Hos en gammal här i närheten finns en typ av de gamla klockorna. Den är alldeles som en avlång låda väsket är väl instängt. Kvinnan, som rår om den, är 75 år gammal och hon säger att den väggklockan var gammal när hon var barn. En liten väggklocka kallad stussare, hade en del ornament på utarslan och ett mycket litet utsväsk. Denna typ var pryddlig och tog liten plats. Stussaren fanns i små hem på 10 talet och längre fram. Den finaste och vanligaste klockan under 1800 talet var väl mosaklockan. Den var vanlig över allt både i finska och mera torftiga rum. Morfar, född 1829, hade en sådan av mycket gammal typ. Dela fodsatlet var slät, och avrundat, som delaklockas beklar vara. De följande varo svenska med ett skrällande slagreask förkunnade den tidens gång. Den gick vid lod

dessa voro förfärligt stora och tunga. Den skulle
 dragas upp en gång i månaden. Dessa blockor
 voro ju väggblockor, men det har också funnits
 fickur. Det var husbonden, som först stötade med
 att äga ett sådant. Att de funnits länge nren blott
 ägts av uppsatta och rika personer är ju klart.
 Tickuret bars inte som nu på armen, utan i vält-
 fickan. En grann och dyrbar kedja utmärkte
 den fine herrn. Skedjan fästes i ett knapphål i
 västen. Morfars fickur var av enkelt slag, men var
 bällbart ty han bar det på sig alltid. På kvällen
 hängde han det över sängen, där fanns en spik
 och en rund liten tyflapp, som kallades blockedyne.
 När han tog på sig västen var alltid blockan med.
 Folk, som reste till Amerika och som kommo
 tillbaka för att hälsa på. De hade alltid
 blanka fina blockor. Folk sade att det var guld.
 Det är ju som behant inte guld allt, som
 glimmar

När fickuren började bli mera vanliga, fingo även kvinnor klockor. Som fästmögåva, vid konfirmation o. d. Den bars inte på armen utan man hade en lång kedja om halsen. Den hölls ihop med en liten knapp på bröstet. Klockan stoppades ner i skärpet. Detta var en liten överblick över de gamla uren. Det är omöjligt att ta reda på "Rolisätning" vid hvilken tid hon levde och platsen där hon bodde och "prätade" sina träklockor.

På herrgårdar och större bondgårdar, fick folket titta när solen gick upp, och så lyssna på "vällingklockan", när den kallade, skulle arbetet börja. För sådana, som kunde läsa almanackan, fanns det ju också någon hjälp i denna.